

Міністерство охорони здоров'я України

**Національна медична академія
післядипломної освіти імені П. Л. Шупика**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада НМАПО імені П. Л. Шупика
Протокол від 13.11.2019 р. № 10 зі
змінами від 9.09.2020, введеними в дію
наказом НМАПО від 15.09.2020- №3412
Голова вченої ради

Ю. В. Вороненко

Система менеджменту якості освіти

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«Інформаційна політика та електронне врядування»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Курс – 1

Семестр – 1

Лекції – 8

Залік – 1 семестр

Семінари,

Практичні заняття – 2

Самостійна робота – 80

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Індивідуальне завдання (1) – 1 семестр

Робочу програму навчальної дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили науково-педагогічні працівники кафедри управління охороною здоров'я НМАПО імені П. Л. Шупика.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри
протокол № 11 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри професор Михальчук В. М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні
Навчально-методичної комісії НМАПО імені П. Л. Шупика

протокол № 6 від 07 вересня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
чл. кор. НАМН України професор

Вдовиченко Ю.П.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	7
2. Зміст навчальної дисципліни	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг.....	9
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг	10
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг	11
2.5. Індивідуальна залікова робота	11
2.6. Орієнтовні теми самостійної домашньої роботи	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	13
3.1. Методи навчання.....	16
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	16
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь	20

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в НМАПО імені П. Л. Шупика», уведеного в дію наказом № 3339 від 13 жовтня 2016 р., освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з публічного управління та адміністрування і входить до циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Інформаційні технології в системі публічної служби держави сьогодні є невід’ємною складовою існування достатньо розвиненої держави і розглядається світовим співтовариством як критерій досягнення соціальної справедливості та злагоди, що обумовлює важливе значення вивчення дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування».

Метою вивчення дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» є розкриття сутності використання інформаційних технологій в системі публічного управління; особливостей формування та реалізації сучасної державної інформаційної політики, розробки та впровадження її теоретичних і організаційно-правових засад в практику діяльності та розвитку публічного врядування в Україні; ознайомлення слухачів з основними напрямками державної інформаційної політики України в контексті адміністративного реформування та сучасних викликів; формування у студентів знань про теоретико-методологічні, організаційні та інституційні основи електронного урядування, зміст інформаційної політики, розвиток уявлень магістрів про проблеми і виклики в публічному управлінні в умовах розвитку інформаційного суспільства; формування умінь приймати рішення, які враховують отримання довгострокових переваг електронного урядування; розвиток навичок розв’язувати складні задачі і проблеми щодо електронного управління, ґрунтуючись на сучасних теоріях та кращих практиках.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Інформаційна політика та електронне врядування» є:

- здобуття спеціалізованих концептуальних знань, набутих у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності ;
- набуття навичок вільного користування первинними і додатковими джерелами інформації щодо аналізу та розробки державних програм у сфері державної інформаційної політики;
- набуття теоретичних знань про феномен «електронне урядування», основні механізми, методи та інструменти формування та реалізації інформаційної політики та електронного урядування на національному, регіональному, місцевому рівнях;
- сприяння розвитку вміння готувати пропозиції стосовно змісту управління системою, враховуючи умови зовнішнього і внутрішнього середовища, національні інтереси та дотримуючись вимог чинного законодавства та технології публічного управління;
- набуття знань методики аналізу державної інформаційної політики та розуміння її значення для практики публічного управління;
- розробка та впровадження теоретичних і організаційно-правових засад державної інформаційної політики у практику діяльності та розвитку органів публічного урядування в Україні;
- ознайомлення слухачів із зарубіжним досвідом щодо розвитку теорії і практики електронного урядування;
- підвищення рівня комунікативної компетентності у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема в контексті обговорення проблемних питань державної інформаційної політики та електронного урядування;
- мотивація на активну участь у процесі реалізації управлінських рішень щодо публічного управління в умовах змін;
- набуття вміння прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- сприяння розвитку вміння формувати та підтримувати ефективну координацію та взаємодію з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом, використовуючи різноманітні управлінські технології.

*У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню слухачами професійними **компетентностями**:*

- знати концептуальні засади державної інформаційної політики в сфері публічного управління, особливості сучасних моделей та форм здійснення державної інформаційної політики;
- вміти розробляти і застосовувати на практиці механізми формування та реалізації інформаційної політики та електронного урядування на національному, регіональному та місцевому рівнях;
- аналізувати основні проблеми формування й розвитку інформаційно-

комунікативних відноси і процесів та особливості здійснення цих процесів в Україні;

- оцінювати загальні тенденції державної інформаційної політики європейських країн та їх корисність для України;

- демонструвати розуміння головних цілей державної інформаційної політики та принципів формування управлінських рішень для їх досягнення;

- розробляти пропозиції до цільових перспективних програм та комплекси заходів, спрямованих на вдосконалення державної інформаційної політики;

- визначати ефективність та оптимальні шляхи використання людських і матеріальних ресурсів, застосовуючи методи оцінювання стану та можливостей галузі в умовах соціально-економічних змін;

- розробляти заходи щодо впровадження цифрових інновацій на певному рівні публічного управління, зокрема національному, регіональному, місцевому;

- контролювати виконання заходів щодо реалізації державної інформаційної політики у відповідній сфері регіону, галузі, виконання законодавчих актів в обумовлені терміни засобами адміністрування;

- визначати поточний стан законодавства України і напрямки змін для успішного надання управлінських послуг у цифровому форматі;

- здійснювати планування, організацію та контроль виконання завдань державних, регіональних, галузевих(міжгалузових) програм і проектів розвитку відповідної території чи галузі, застосовуючи різні види планування, організації та контролю;

- організовувати підвищення кваліфікації підлеглих кадрів шляхом залучення їх до професійної освіти, навчання на короткотермінових курсах або проведення навчання безпосередньо в установі;

- аналізувати і систематизувати набутий досвід з метою підготовки аналітичних довідок, звітів щодо стану державної інформаційної політики території, регіону, міста, населеного пункту та їх презентації;

- прогнозувати можливі соціальні наслідки управлінських рішень в сфері управління людським кадровим потенціалом системи публічної служби;

- розробляти практичні рекомендації органам державного управління та місцевого самоврядування з проблем державної інформаційної політики та їх презентації;

- виявляти, здійснювати оцінку та прогнозувати розвиток чинників, які здійснюють вплив на публічне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Навчальна дисципліна «Інформаційна політика та електронне врядування» базується на знанні таких дисциплін: «Публічне управління та адміністрування», «Соціальна та гуманітарна політика», «Загальна теорія держави та конституційні основи публічної влади».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 /одного/ навчального модуля та наступних тем:

Тема 1. Основи публічного управління в умовах розвитку інформаційного суспільства. Стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні.

1. Інформаційне суспільство: основні поняття, принципи, індикатори розвитку.
2. Сучасні моделі інформаційного суспільства. Стратегії розвитку інформаційного суспільства.
3. Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні.
4. Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.
5. Єдиний інформаційний простір України.
6. Проблемні питання щодо розвитку інформаційного суспільства.
7. Інтеграція України в європейський інформаційний простір.

Тема 2. Концептуальні засади електронного урядування. Електронна взаємодія органів влади в електронному урядуванні.

1. Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві.
2. Проблеми електронної взаємодії органів влади та шляхи їх вирішення.
3. Сутність концепції електронного урядування.
4. Етапи впровадження е-урядування. Механізми е-урядування.
5. Впровадження е-урядування на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях.
6. Базові чинники формування державної інформаційної політики.
7. Напрями реалізації сучасної державної інформаційної політики.

Тема 3. Електронні публічні послуги. Електронне урядування та інформаційна безпека.

1. Електронні публічні послуги: поняття, характеристики, класифікація.
2. Моделі упровадження електронних послуг на різних рівнях державної влади та місцевого самоврядування.
3. Регламенти і процедури електронних адміністративних послуг.
4. Основні проблеми з впровадження електронних публічних послуг в Україні.
5. Нормативно-правові аспекти безпеки інформаційних ресурсів у системах електронного урядування.
6. Принципи забезпечення інформаційної безпеки в системі електронної взаємодії влади з суспільством.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ за п.	Назва теми (модулю)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практич. заняття	СРС
1.1	Основи публічного управління в умовах розвитку інформаційного суспільства. Стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні: Інформаційне суспільство: основні поняття, принципи, індикатори розвитку. Сучасні моделі інформаційного суспільства. Стратегії розвитку інформаційного суспільства. Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні. Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування. Єдиний інформаційний простір України. Проблемні питання щодо розвитку інформаційного суспільства. Інтеграція України в європейський інформаційний простір.	26	2	1	23
1.2	Концептуальні засади електронного урядування. Електронна взаємодія органів влади в електронному урядуванні: Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві. Проблеми електронної взаємодії органів влади та шляхи їх вирішення. Сутність концепції електронного урядування. Етапи впровадження е-урядування. Механізми е-урядування. Впровадження е-урядування на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях. Базові чинники формування державної інформаційної політики. Напрями реалізації сучасної державної інформаційної політики.	26	2	1	23
1.3	Електронні публічні послуги. Електронне урядування та інформаційна безпека: Електронні публічні послуги: поняття, характеристики, класифікація. Моделі упровадження електронних послуг на різних рівнях державної влади та місцевого самоврядування. Регламенти і процедури електронних адміністративних послуг. Основні проблеми з впровадження електронних публічних послуг в Україні. Нормативно-правові аспекти безпеки інформаційних ресурсів у системах електронного урядування. Принципи забезпечення інформаційної безпеки в системі електронної взаємодії влади з суспільством.	26	2	1	23
1.11	Індивідуальна залікова робота	8	-	-	8
1.12	Модульна контрольна робота №1	4	-	1	3
Усього за навчальною дисципліною		90	6	4	80

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ за пор.	Назва теми (модулю)	Обсяг навчальних занять (год)	
		Лекції	СРС
1 семестр			
1.1	<p>Основи публічного управління в умовах розвитку інформаційного суспільства. Стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні:</p> <p>1. Інформаційне суспільство: основні поняття, принципи, індикатори розвитку.</p> <p>2. Сучасні моделі інформаційного суспільства. Стратегії розвитку інформаційного суспільства.</p> <p>3. Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні.</p> <p>4. Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.</p> <p>5. Єдиний інформаційний простір України.</p> <p>6. Проблемні питання щодо розвитку інформаційного суспільства.</p> <p>7. Інтеграція України в європейський інформаційний простір.</p>	2	10
1.2	<p>Концептуальні засади електронного урядування. Електронна взаємодія органів влади в електронному урядуванні:</p> <p>1. Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві.</p> <p>2. Проблеми електронної взаємодії органів влади та шляхи їх вирішення.</p> <p>3. Сутність концепції електронного урядування.</p> <p>4. Етапи впровадження е-урядування. Механізми е-урядування.</p> <p>5. Впровадження е-урядування на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях.</p> <p>6. Базові чинники формування державної інформаційної політики.</p> <p>7. Напрями реалізації сучасної державної інформаційної політики.</p>	2	10
1.3	<p>Електронні публічні послуги. Електронне урядування та інформаційна безпека:</p> <p>1. Електронні публічні послуги: поняття, характеристики, класифікація.</p> <p>2. Моделі упровадження електронних послуг на різних рівнях державної влади та місцевого самоврядування.</p> <p>3. Регламенти і процедури електронних адміністративних послуг.</p> <p>4. Основні проблеми з впровадження електронних публічних послуг в Україні.</p> <p>5. Нормативно-правові аспекти безпеки інформаційних ресурсів у системах електронного урядування.</p> <p>6. Принципи забезпечення інформаційної безпеки в системі електронної взаємодії влади з суспільством</p>	2	10
Усього за навчальною дисципліною		6	30

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ за пор.	Назва теми (модулю)	Обсяг навчальних занять (год)	
		Практич. заняття	СРС
1 семестр			
1.1	Основи публічного управління в умовах розвитку інформаційного суспільства. Стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні: 1. Інформаційне суспільство: основні поняття, принципи, індикатори розвитку. Сучасні моделі інформаційного суспільства. Стратегії розвитку інформаційного суспільства. Сучасний стан та перспективи розвитку інформаційного суспільства в Україні. Нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування. Єдиний інформаційний простір України. Проблемні питання щодо розвитку інформаційного суспільства. Інтеграція України в європейський інформаційний простір.	1	13
1.2	Концептуальні засади електронного урядування. Електронна взаємодія органів влади в електронному урядуванні: Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві. Проблеми електронної взаємодії органів влади та шляхи їх вирішення. Сутність концепції електронного урядування. Етапи впровадження е-урядування. Механізми е-урядування. Впровадження е-урядування на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях. Базові чинники формування державної інформаційної політики. Напрями реалізації сучасної державної інформаційної політики.	1	13
1.3	Електронні публічні послуги. Електронне урядування та інформаційна безпека: Електронні публічні послуги: поняття, характеристики, класифікація. Моделі упровадження електронних послуг на різних рівнях державної влади та місцевого самоврядування. Регламенти і процедури електронних адміністративних послуг. Основні проблеми з впровадження електронних публічних послуг в Україні. Нормативно-правові аспекти безпеки інформаційних ресурсів у системах електронного урядування. Принципи забезпечення інформаційної безпеки в системі електронної взаємодії влади з суспільством.	1	13
	Усього за навчальною дисципліною	3	39

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг

№ за пор.	Зміст самостійної роботи слухача	Обсяг СРС (годин)
2 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	30
2.	Підготовка до практичних занять	39
3.	Виконання індивідуальної залікової роботи	8
4.	Підготовка до заліку	3
Усього за навчальною дисципліною		80

2.5. Індивідуальна залікова робота

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань виконують слухачі магістратури спеціальності «Публічне управління та адміністрування» відповідно до навчального плану у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь слухачів при виконанні науково-дослідної роботи

Метою виконання індивідуальної роботи є закріплення і систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Слухач магістратури повинен:

- прослухати курс лекцій, вивчити теоретичний матеріал;
- ознайомитись з нормативно-правовою базою, науково-монографічною літературою, підручниками, посібниками, вивчити практику організації діяльності державних службовців в контексті реалізації соціальної та гуманітарної політик;
- виконати в міжсесійний період отримане індивідуальну залікову роботу, подати його у встановлений термін для перевірки і захистити у викладача на консультації.

Індивідуальна залікова робота для проміжного контролю знань містить теоретичні питання, які включають всі теми відповідно до розробленої програми дисципліни. Варіанти теоретичних завдань задаються викладачем.

Для висвітлення теоретичних завдань слухачі магістратури повинні використовувати законодавчі акти, науково-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, публікації статистики, аналітичну інформацію органів управління.

Індивідуальна залікова робота є складовою модулю №1 «Інформаційна політика та електронне врядування». Час, потрібний для виконання індивідуальної роботи, складає 8 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної залікової роботи здійснюється слухачем відповідно до методичних рекомендацій.

2.6. Орієнтовні теми індивідуальної залікової роботи

1. Використання інтернет-технологій в управлінських інформаційних системах
2. Використання сучасних інформаційних технологій в органах публічної влади на регіональному рівні
3. Відкриті публічні дані як інструмент оцінки та контролю роботи органів публічної влади
4. Державна політика з питань електронних інформаційних ресурсів
5. Державна політика з розвитку телекомунікаційних систем та Інтернет в Україні
6. Державна політика щодо розвитку електронних інформаційних ресурсів
7. Державне управління інформаційною безпекою та захистом інформації
8. Діяльність інститутів громадянського суспільства у розбудові електронного урядування в Україні
9. Досвід впровадження електронного урядування на регіональному рівні в Україні
10. Досвід впровадження проектів е-урядування в Україні
11. Досвід забезпечення інформаційної безпеки країн ЄС в умовах впровадження новітніх інформаційних технологій
12. Досвід країн– членів Європейського Союзу щодо надання електронних послуг
13. Еволюційні зміни парадигми впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність органів публічної влади
14. Електронне урядування як ефективна форма організації державного управління
15. Електронний документообіг як основа взаємодії органів публічної влади
16. Електронні державні послуги: етапи реалізації, технології
17. Електронні послуги як необхідна складова електронного уряду
18. Електронні публічні послуги в країнах Європи
19. Е-урядування як фактор підвищення якості публічних послуг
20. Європейський досвід публічного управління розвитком інформаційного суспільства
21. Запровадження електронної взаємодії як необхідна умова розвитку електронного урядування: зарубіжний досвід
22. Зарубіжний досвід використання інструментів е-демократії
23. Зарубіжний досвід запровадження електронних послуг в публічному управлінні
24. Захист державних інформаційних ресурсів та інформаційна безпека
25. Захист інформації в системах електронного урядування
26. Зелена книга та Біла книга з е-урядування як механізм публічного управління
27. Ініціатива «Партнерство «Відкритий Уряд»: досвід впровадження в Україні

28. Інструменти електронної демократії
29. Інформаційна інфраструктура електронного урядування
30. Інформаційний простір держави як об'єкт публічного управління
31. Інформаційно-технологічні аспекти реалізації електронної взаємодії органів публічної влади України
32. Концептуальні засади електронного урядування
33. Кращі зарубіжні практики е-урядування на місцевому та регіональному рівнях
34. Критерії оцінки якості електронних адміністративних послуг
35. Механізми державного управління та регулювання сфери інформатизації
36. Механізми забезпечення інформаційної безпеки держави
37. Механізми Програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP)
38. Механізми регулювання доступу до публічної інформації
39. Місце України за міжнародними індексами розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування
40. Моніторинг, оцінка та прогнозування розвитку системи електронного урядування в Україні
41. Надання адміністративних послуг в електронному вигляді (електронні ЦНАП)
42. Надання публічних послуг в умовах електронного урядування: критерії якості надання, стандарти, процедури
43. Національна система індикаторів розвитку інформаційного суспільства в Україні
44. Національний інформаційний простір України: проблеми державного регулювання
45. Національні програми реформ як складові розбудови е-урядування в Україні
46. Нормативно-правова база з питань інформаційної безпеки та захисту інформації.
47. Нормативно-правова база формування електронного уряду у країнах Європейського Союзу
48. Нормативно-правове забезпечення доступу до публічної інформації в Україні
49. Нормативно-правові засади вітчизняної інформаційної політики
50. Нормативно-правові засади розвитку е-урядування в Україні в 2014-2020 рр.
51. Організаційні аспекти запровадження електронного документообігу систему державного управління в Україні
52. Організаційно-правове забезпечення інформаційної безпеки в електронному урядуванні
53. Організація доступу до публічної інформації у вигляді відкритих даних
54. Основи законодавства України в інформаційній сфері
55. Основні аспекти правового регулювання інформаційної сфери зарубіжних країн у контексті побудови інформаційного суспільства

56. Основні індикатори рівня розвитку інформаційного суспільства
57. Основні принципи організації електронного уряду та критерії його ефективної побудови
58. Основні принципи та задачі захисту інформації в електронному урядуванні
59. Основні проблеми становлення єдиного національного інформаційного простору та його інтеграції в світовий інформаційний простір
60. Основні системи оцінювання розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування
61. Основні суб'єкти інформаційної політики Європейського Союзу
62. Основні суб'єкти формування і реалізації державної інформаційної політики в Україні
63. Основні фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування .
64. Особливості інформаційно-технологічної інфраструктури як об'єкта державного управління
65. Передумови та проблеми впровадження електронного урядування
66. Перспективи розвитку системи електронного врядування в Україні
67. Перспективні напрями розвитку послуг е-урядування
68. Політичні умови успішного впровадження е-демократії та е-урядування
69. Портали та сервіси електронних адміністративних послуг
70. Правове регулювання інформаційної безпеки в Україні
71. Правове регулювання інформаційної сфери України
72. Практика впровадження е-урядування на місцевому рівні
73. Проблеми електронної взаємодії органів влади та шляхи їх вирішення
74. Проблеми створення єдиного інформаційного простору
75. Проблемні питання та перспективні напрямки реалізації регіональних програм інформатизації
76. Публічна інформація у формі відкритих даних
77. Реалізація державної політики у сфері національних інформаційних ресурсів
78. Рівні реалізації електронної взаємодії в державі: G2C, G2B, G2G, G2E
79. Розвиток державної політики електронної демократії в Україні
80. Розвиток системи надання електронних послуг в Україні
81. Розробка та реалізація державних програм та проектів цифровізації
82. Роль міжнародних організацій в розвитку е-урядування в Україні
83. Світовий досвід використання відкритих даних в публічному управлінні
84. Система органів влади, що відповідають за інформаційну безпеку та захист інформації
85. Сучасний стан національних електронних інформаційних ресурсів в Україні
86. Сучасний стан розвитку е-урядування в Україні
87. Сучасний стан та проблеми в сфері реалізації інформаційної політики в Україні
88. Сучасні державні проекти з розвитку е-урядування та їх законодавче

забезпечення

- 89. Сфери нормативно-правового регулювання в е-урядуванні
- 90. Технології відкритих даних в діяльності органів публічного управління
- 91. Технології розвитку електронного урядування
- 92. Технологія електронного цифрового підпису в системі державного

управління

- 93. Цифрові трансформації в публічному управлінні
- 94. Характеристика основних електронних послуг в публічному управлінні
- 95. Центральні органи виконавчої влади України в інформаційній сфері
- 96. Цифрова грамотність державних службовців
- 97. Цифровий порядок денний для Європи
- 98. Цифрові технології публічного управління (хмарні, мережеві, блокчейн, смарт-технології, штучний інтелект, Інтернет-речей) (на вибір)
- 99. Шляхи подолання цифрової нерівності в контексті розбудови інформаційного суспільства
- 100. Будь-які інші теми, самостійно запропоновані слухачем та безпосередньо пов'язані з тематикою державної інформаційної політики української держави.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Інформаційна політика та електронне урядування» є способи спільної діяльності й спілкування викладача і слухачів. Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання:

- словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог);
- наочні (демонстрація, ілюстрація);
- практичні (рішення задач, ділові ігри).

Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності слухачів під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології як робота в малих групах, кейси, семінар-дискусія тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

1. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. / Н.В. Грицяк, Л.В. Литвинова. – За заг. ред. Н.В. Грицяк. – Київ : К.І.С., 2015. – 108 с.
2. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій / Дзюба С. В., Жилиєв І. Б. та ін.; за ред. А. І. Семенченка. – Київ : Арт-мастер, 2012 . – 264 с.
3. Інформаційна складова державної політики та управління : монографія / Соловйов С. Г., та ін. ; заг. ред. Грицяк Н. В. – Київ : К.І.С., 2015. — 320 с.
4. Клімушин П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві : монографія / П. С. Клімушин, А. О. Серенок. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ. – Магістр, 2010. – 312 с.
5. Клименко І. В. Електронні послуги : навч. посіб.; за заг. ред. Н. В. Грицяк. – К. :НАДУ, 2014. – 100 с.
6. Кукарін О. Б. Електронний документообіг та захист інформації : навч. посіб. / ; за заг. ред. Н. В. Грицяк. - Київ : НАДУ, 2015. – 84 с.
7. Клименко І. В., Линьов К. О. Технології електронного урядування / І. В. Клименко, К. О. Линьов. – К. : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.
8. Механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: монографія ; за ред. О. В. Радченка. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2017. – 116 с.
9. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посіб. – К.: Вид-во «Знання», 2006. – 665 с.
10. Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування / А.І. Семенченко, А.О. Серенок. – Київ : ФОП Москаленко, 2017. – 80 с.
11. Чукут С.А., Джига Т.В. Опорний конспект лекцій з курсу «Інформаційна політика в Україні». – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 72 с.

Допоміжна література

4 Гурковський В.І. Державне управління розбудовою інформаційного суспільства в Україні (історія, теорія, практика) : монографія / В. Гурковський. – Київ : Наук. світ, 2010. – 395 с.

5 Дзьобан О.П. Інформаційна безпека у проблемному полі соціокультурної реальності : монографія / О.П. Дзьобан. – Харків: Майдан, 2010. – 260. 30. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін.; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2010. – 820 с.

6 Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні: за ред. С.В. Дзюби. – К.: Національний центр підтримки електронного урядування, 2010. – 90 с.

7 Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. Т.1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. – 2011.

8 Інформатизація управління соціальними системами: організаційно-правові питання теорії і практики: навч. посіб. / За заг. ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного. – Київ : МАУП, 2003. – 336 с.

9 Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – Київ : НІСД. – 2010. – 64 с.

10 Кастельс Мануэль. Информационная эпоха: Экономика, общество и культура. / М. Кастельс // Пер. с англ. О. Шкаратана. – М. : Издательство ГУ ВШЭ, 2000 – 458 с.

11 Клименко І. В., Линьов К. О. Система електронного документообігу в державному управлінні : навч.-метод. посіб. – К. : НАДУ, 2006. – 32 с.

12 Клімушин П.С. Стратегії та механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві : монографія / П. С. Клімушин. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2016. – 524 с.

13 Ліпкан В.А. Систематизація інформаційного суспільства законодавства України: монографія / В.А. Ліпкан, В.А. Залізняк – К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2012. – 304 с.

14 Марущак А.І. Інформаційне право: доступ до інформації: навчальний посібник / А.І. Марущак. – К.: КНТ, 2007. – 532 с.

15 Основи інформаційного права України: навч. посіб. / Цимбалюк В. С., Павловський В. Д., Грищенко В. В., та ін.; за ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного та П. В. Мельника. – К.: Знання, 2004. – 274 с.

16 Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних. – К.: К.І.С., 2015. — 216 с.

17 Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / за заг. ред. С.Чернова та ін. – Запоріжжя: ЗДІА, 2016. – 606 с.

18 Тапскотт Д. Електронно-цифрове общество : Плюсы и минусы эпохи сетевого интеллекта / Д. Тапскотт ; [под ред. С. Писарева ; пер. с англ. И. Дубинського]. – К. : INT Пресс; М. : Рефл-бук, 1999. – 403 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР, із змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
2. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. №2657-ХІІ, із змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
3. Закон України «Про національну програму інформатизації» від 4 лютого 1998 року №74/98-ВР (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2684-III (2684-14) від 13.09.2001, ВВР, 2002, N 1, ст.3) [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
4. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
5. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» від 23 вересня 1997 р. №539/97-ВР, із змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
6. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах». Відомості Верховної Ради. 1994, №31, ст.286.
7. Закон України «Про звернення громадян». Відомості Верховної Ради. 1992, №48, ст.650.
8. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 09.01.2007 № 537-V, [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
9. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 №2297-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/>
10. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
11. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 05.10.2017 № 2163-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
12. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 №2155-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
13. Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/5203-17#Text>
14. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів» від 8 вересня 2016 р. № 606

15. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів» від 10 травня 2018 р. № 357

16. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання документування управлінської діяльності» від 17 січня 2018 р. № 55

17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади» від 29 серпня 2002 р. № 1302. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» від 24 лютого 2003 р. № 208. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» від 4 січня 2002 р. № 3 із змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

20. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2004 р. №326 «Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

21. Постанова Кабінету Міністрів України від 31.12.2003 р. №828 «Про затвердження заходів і реалізації Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

22. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» від 4 січня 2002 р. № 3 із змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

23. Директива 95/46/ЄС Європейського Парламенту і Ради “Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних” від 24.10.1995р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_242.

24. Директива № 2002/58/ЕС Європейського Парламенту и Совета ЕС в отношении обработки персональных данных и защиты конфиденциальности в секторе электронных средств связи (Директива о конфиденциальности и электронных средствах связи) [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_b34

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів

Оцінювання окремих видів виконаної слухачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

1 семестр		Мах кількість балів
Модуль №1		
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	20	
Участь в роботі під час практичних занять (відповіді на питання, участь в обговоренні, експрес-опитування (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії) (10 балів*2)	20	
Виконання тестового завдань до практичного заняття	20	
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 слухач має набрати не менше 36 балів		
Виконання модульного тесту	28	
Усього за модулем №1	88	
Семестровий залік		12
Усього за дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються слухачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання та захист індивідуальної залікової роботи	Участь в роботі під час практичних занять	Виконання тестового завдання до практичного заняття	Виконання модульної роботи	
18-20	9-10	18-20	26-28	Відмінно
15-17	8	15-17	21-25	Добре
12-14	6-7	12-14	17-20	Задовільно
менше 12	менше 6	менше 12	менше 17	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих слухачом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
Менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної
рейтингової оцінки в балах оцінкам за
національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової
рейтингової оцінки в балах оцінці
за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
-	-

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової (табл. 4.5) рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця

4.6 Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)

67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки слухача.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки слухача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				